

AVUKATLIK

ASGARİ ÜCRET TARİFELERİ[1]

GENEL HÜKÜMLER

Konu ve Kapsam:

Madde 1 — Bütün hukuki yardımlarda, avukat ile iş sahibi arasında yazılı ücret sözleşmesi yapılmamış olan veya avukatlık ücretinin kanun gereği karşı tarafa yükletilmesi gereken durumlarda Avukatlık Kanunu ve bu Tarifeler hükümleri uygulanır.

Baro Grupları:

Madde 2 — Avukatlık Ücret Tarifelerinin uygulanması bakımından Barolar aşağıdaki gruplara ayrılmıştır.

Birinci Grup : Adana, Afyon, Ankara, Antalya, Aydın, Balıkesir, Bolu, Bursa, Çanakkale, Çorum, Denizli, Diyarbakır, Edirne, Elazığ, Erzurum, Eskişehir, Gaziantep, Giresun, Hatay, Isparta, İstanbul, İzmir, Kahramanmaraş, Kayseri, Kırklareli, Kocaeli, Konya, Kütahya, Malatya, Manisa, Mersin, Muğla, Niğde, Ordu, Rize, Sakarya, Samsun, Sivas, Tokat, Şanlıurfa, Tekirdağ, Trabzon, Uşak, Yozgat, Zonguldak.

İkinci Grup : Adıyaman, Ağrı, Amasya, Artvin, Burdur, Çankırı, Erzincan, Gümüşhane, Kars, Kastamonu, Kırşehir, Mardin, Muş, Nevşehir, Siirt, Sinop, Van.

Tarifelerin yürürlüğe girmesinden sonra kurulacak baroların hangi gruba girecekleri Avukatlık Kanununun 168. maddesindeki usulle belirlenir ve duyurulur.

Avukatlık ücretinin tespitinde hukuki yardımın yapıldığı yerin bağlı bulunduğu baronun tarifesi uygulanır.

Avukatlık Ücretinin Kapsadığı İşler:

Madde 3 — Tarifelerde yazılı avukatlık ücreti kesin hüküm elde edilinceye kadar olan dava, iş ve işlemlerin karşılığıdır. O dava veya işle ilgili olarak düzenlenen dilekçe ve yapılan diğer işlemlerle, Danıştay ve Askeri Yüksek İdare Mahkemesindeki karar düzeltme yolu ayrı ücreti gerektirmez. Hükümlerin tavzihiine ilişkin istemlerin red veya kabulü halinde de avukatlık ücretine hükmedilemez.

Ancak, icra takipleri ile Yargıtay, Danıştay, Askeri Yargıtay ve Sayıştay'da temyizen ve Bölge İdare Mahkemelerinde itirazın görülen işlerin duruşmaları ayrı ücreti gerektirir.

Avukatlık Ücretinin Sınırlan ve Ortak veya Değişik Sebep ile Davanın Reddinde Davalıların Avukatlık Ücreti:

Madde 4 — Yargı yerlerince karşı tarafa yükletilecek avukatlık ücreti, tarifelerde yazılı miktardan az ve üç katından çok olamaz. Bu ücretin belirlenmesinde, avukatın emeği, çabası, işin önemi ve niteliği gözönünde tutulur.

Ancak, aynı avukat tarafından izlenen ve ayrı ayrı emek ve çaba harcanmasını gerektirmeyen aynı konudaki birden çok işin sayısı dikkate alınarak, her biri için Tarifede yazılı miktarlar onda bire kadar indirilebilir.

Müteselsilen sorumlu olanlar aleyhine açılan davanın reddinde, red sebebi ortak olan davalılar lehine tek; red sebebi ayrı olan davalılar lehine de her red sebebi için ayrı ayrı avukatlık ücretine hükümlenir.

Birden Çok Avukat ile Temsil:

Madde 5 — Aynı hukuki yardımın birden çok avukatça yapılması halinde, karşı tarafa bir avukatlık ücretinden çoğu yükletilemez.

Ücretin Tümünü hak etme:

Madde 6 — Hangi aşamada olursa olsun, dava ve icra takibini kabul eden avukat Tarifeler hükümleriyle belirli ücretin tamamına hak kazanır.

Davanın Konusuz Kalması, Feragat, Kabul ve Sulhte Ücret:

Madde 7 — Anlaşmazlık, davanın konusuz kalması, feragat, kabul ve sulh nedenleriyle delillerin toplanmasına ilişkin ara karar gereğinin yerine getirilmesinden önce giderilirse Tarifeler hükümleriyle belirli ücretlerin yansına; karar gereğinin yerine getirilmesinden sonra giderilirse tamamına hükmolunur.

Görevsizlik, Yetkisizlik, Dava Önşartlarının Yokluğu veya Husumet Nedeniyle Davanın Reddinde; Davanın Nakli ve Açılmamış Sayılmasında Ücret;

Madde 8 — Görevsizlik, yetkisizlik nedenleriyle dava dilekçesinin reddedilmesine yahut davanın nakline veya davanın açılmamış sayılmasına, delillerin toplanmasına ilişkin ara karar gereğinin yerine getirilmesinden önce karar verilmesi hallerinde Tarifelerde yazılı ücretin yarısına; karar gereğinin yerine getirilmesinden sonraki aşamada tamamına hükmolunur.

Şu kadar ki, davanın görüldüğü mahkemeye göre hükmolunacak Avukatlık Ücreti, ikinci kısmın ikinci bölümünde yazılı miktarları geçemez.

Davanın dinlenebilmesi için kanunda konulan ön şartın yerine getirilmemiş olması ve husumet nedeniyle davanın reddine karar verilmesinde, davanın görüldüğü mahkemeye göre Tarifelerin ikinci kısmının, ikinci bölümünde yazılı miktarları geçmemek üzere üçüncü kısımlarda yazılı avukatlık ücretine hükmolunur.

Türk Ticaret Kanununun 5. maddesi uyarınca gönderme karar ve yeni mahkemeler kurulması nedeniyle görevsizlik veya yetkisizlik kararı verilirse avukatlık ücretine hükmedilmez.

Karşılık Davada, Davaların Birleştirilmesinde veya Ayrılmasında Ücret

:

Madde 9 — Bir davanın takibi sırasında karşılık dava açılması veya başka bir davanın bu dava ile birleştirilmesi yahut davaların ayrılması durumlarında, her dava ayrı ücreti gerektirir.

Nafaka, Kira Tesbiti ve Tahliye Davalarında Ücret:

Madde 10 — Nafaka davalarında takdir olunan nafakanın bir yıllık tutan; tahliye davalarında bir yıllık kira bedeli tutarı; kira tesbiti davalarında tesbit olunan kira farkının bir yıllık tutarı üzerinden Tarifelerin üçüncü kısmı gereğince hesaplanacak miktarın yansı avukatlık ücreti olarak takdir edilir. Bu miktar, Tarifelerin ikinci kısmının ikinci bölümünde davanın görüldüğü mahkemeye göre belirlenmiş bulunan ücretten az olamaz.

Nafaka davalarının reddedilen kısmı için avukatlık ücreti hükmedilemez.

Manevi Tazminat Davalarında Ücret:

Madde 11 — Manevi Tazminat davalarında avukatlık ücreti, hüküm altına alınan miktar üzerinden Tarifelerin üçüncü kısmına göre belirlenir.

Davanın bir kısmının reddinde, karşı taraf yararına Tarifelerin üçüncü kısmına göre, hükmedilecek ücret, davacı için takdir olunan ücreti geçmeyeceği gibi Tarifelerin ikinci kısmının ikinci bölümünde davanın görüldüğü mahkemeye göre belirlenmiş bulunan ücretten de çok olamaz.

Bu davaların tamamının reddi halinde avukatlık ücreti, tarifelerin ikinci kısmının ikinci bölümü uyarınca takdir edilir.

İcra ve İflas Daireleri ile Tetkik Mercisinde Ücret :

Madde 12 — icra ve iflâs Dairelerindeki hukuki yardımlara ilişkin avukatlık ücreti, takip sonuçlanıncaya kadar yapılan bütün işlemlerin karşılığıdır.

Aciz belgesi alınması takibi sonuçlandıran işlemlerden sayılır.

Duruşma yapılırsa Tarife gereğince ayrıca avukatlık ücreti hükmedilir.

Şu kadar ki, Tarifelerin ikinci kısmının ikinci bölümünün 2 ve 3 sıra numaralarında gösterilen iş ve davalarla ilgili hukuki yardımlara ilişkin olup, Tarifelerin üçüncü kısmına göre belirlenecek avukatlık ücreti, bu sıra numaralarında yazılı miktarları geçemez.

Nafaka ve tahliyeye ilişkin icra takiplerinde Tarifelerin ikinci kısmının ikinci bölümündeki; tetkik merciinde açılan istihkak davalarında üçüncü kısmındaki ücretlere hükmedilir.

İcra ve İflas Dairelerinde Oranlı Ücret:

Madde 13 — Konusu para olan veya para ile değerlendirilebilen icra ve iflâs takiplerinde, Tarifelerin üçüncü kısmı gereğince belirlenecek miktarın dörtte üçü avukatlık ücreti olarak takdir edilir.

Borçlu itiraz süresi içerisinde borcunu öderse yukarıdaki fıkra gereğince belirlenecek ücretin yansı takdir edilir.

Devlet ve diğer kamu tüzel kişileri hakkında yapılan icra takiplerinde icra ve iflâs Kanununun 82 hci maddesinin 1 inci fıkrasının (1) sayılı bendi gereğince haczin mümkün olmaması halinde, icra veya ödeme emrinin tebliğinden başlayarak (60) gün içinde; bu süre içinde merciinden icranın geri bırakılması karan alınmış olması halinde de hükmün onanması üzerine onama kararının ilgili idareye tebliği tarihinden başlayarak (45) gün içinde borç ödenirse, yukarıdaki fıkralara göre belirlenecek avukatlık ücreti, tarifelerin ikinci kısımlarının ikinci bölümlerinin birinci sıra numaralarında yazılı miktarı geçemez.

Tarifelerin Üçüncü Kısımına Göre Ücret:

Madde 14 — Tarifelerin ikinci kısmının ikinci bölümünde gösterilen hukuki yardımların konusu para ise veya para ile değerlendirilebiliyorsa, avukatlık ücreti, Tarifelerin üçüncü kısmına göre belirlenir.

Sekizinci maddenin ikinci fıkrası, onuncu maddenin birinci fıkrasının son cümlesi ile onbirinci maddenin son fıkrası hükümleri saklıdır.

Ceza Davalarında Ücret-:

Madde 15 — Şahsi davada (C.U.M.K. 344) beraat kararı verilmesi halinde, Tarifelerin ikinci kısmının ikinci bölümüne göre sanık yararına avukatlık ücreti takdir edilir.

Şahsi dava veya kamu davasına katılma üzerine mahkumiyete karar verilmiş ve şahsi hak isteminin, bir bölümü kabul edilmiş ise reddedilen miktar üzerinden sanık yararına hükmedilecek avukatlık ücreti, Tarifelerin üçüncü kısımlarına göre belirlenir.

Ceza hükmü taşıyan özel yasa, tüzük ve kararnamelere göre yalnız para cezasına hükmolunan davalarda Tarifelere göre belirlenecek avukatlık ücreti, hükmolunan para cezası tutarını geçemez.

466 sayılı Kanuna göre tazminat için ağır ceza mahkemelerine yapılan başvurmalarda, Tarifelerin birinci kısımlarının birinci bölümlerinin (7) sıra numaralarında yazılı avukatlık ücretine hükmedilir.

Şahsi davacı veya davaya katılanın manevi tazminat istemi ile ilgili avukatlık ücretinin tesbitinde 1inci madde hükmü uygulanır.

Danıştayda, Askeri Yüksek İdare Mahkemesinde, Bölge İdare, İdare ve Vergi Mahkemelerinde Görülen Dava ve İşlerde Ücret:

Madde 16 — Danıştayda ilk derecede veya duruşmalı olarak temyiz yolu ile görülen dava ve işlerde, İdari ve Vergi dava daireleri genel kurullarında ve dava dairelerinde ve Bölge İdare, İdare ve Vergi Mahkemelerinde dosyanın tamamlanmasından önce anlaşmazlığın feragat veya kabul nedenleriyle ortadan kalkması veya davanın reddine karar verilmesinde Tarifede yazılı ücretin yansına; diğer durumlarda tamamına hükmedilir.

Ancak, yukarıki fıkraya göre, hükmolunan avukatlık ücreti, davanın reddi dışında, mahkemenin bulunduğu yerin dahil olduğu grubun avukatlık ücret tarifesinin ikinci kısmının ikinci bölümünde yazılı miktarları geçemez.

Şu kadar ki, dilekçelerin görevli mercie gönderilmesine veya dilekçenin reddine karar verilmesi durumlarında avukatlık ücretine hükmolunmaz.

Askeri Yüksek İdare Mahkemesinde görülen dava ve işlerde yukarıdaki fıkralar hükmü uygulanır.

Tahkimde Ücret:

Madde 17 — Tarifeler, hakem önünde yapılan her türlü hukuki yardımlarda da uygulanır.

İş Takibinde Ücret:

Madde 18 — Tarifelerdeki anlamda iş takibi, yargı yetkisinin kullanılması ile ilgili bulunmayan işlemlerin yapılabilmesi için iş sahibi veya temsilcisi tarafından yerine getirilmesi yasaca gerekli işlerdir.

Tarifelerde yazılı iş takibi ücretleri, bir veya birden çok resmi daire, kurum ve kuruluşça yapılan çeşitli işlemleri içine alsın bile, o işin sonuçlanmasına kadarki bütün hukuki yardımların karşılığıdır.

Davavekili Eliyle Takibolunan İşlerde Ücret:

Madde 19 — Tarifeler dava vekillerince takibolunan dava ve işlerde de uygulanır.

Tarifelerde Yazılı Olmayan İşlerde Ücret :

Madde 20 — Tarifelerde yazılı olmayan hukuki yardımlar için, işin niteliği gözönünde tutularak Tarifelerdeki benzeri işlere göre ücret takdir edilir.

Yürürlük:

Madde 21 — Avukatlık Kanununun 168. maddesi uyarınca Türkiye Barolar Birliğince hazırlanıp Adalet Bakanlığınca onaylanmış bulunan Tarifeler 16 Mayıs 1989 tarihinde yürürlüğe girer.

BİRİNCİ GRUBA AIT AVUKATLIK ÜCRET TARİFESİ

BİRİNCİ KISIM

BİRİNCİ BÖLÜM

Dava ve Takip Dışındaki Hukuki Yardımların Ücreti

- 1 — Büroda sözlü danışma
- 2 — Çağrı üzerine gidilen yerde sözlü danışma
- 3 — Yazılı danışma
- 4 — İhbarname, ihtarname, protesto düzenlenmesi
- 5 — Sözleşmeler ve benzeri belgelerin hazırlanması
- 6 — Şirket anasözleşmesi, tüzük, yönetmelik, vasiyetname, vak

- senedi ve benzeri belgelerin hazırlanması
7 — Dava ve cevap dilekçesi ve başkaca dilekçelerin yazılması

İKİNCİ BÖLÜM

İş Takibi Konusundaki Hukuki Yardımların Ücretle

- 1 — Bir durumun belgelendirilmesi, ödeme aşamasındaki par tahsili veya bir belgenin örneğinin çıkarılması gibi iş takibi için
- 2 — Bir hakkın doğumu, tesbiti, tescili, nakli, değiştirilmesi, erdirilmesi veya korunması gibi amaçlarla yapılan işler için
- 3 — Tüzel kişi tacirlerin anasözleşmelerinin onanması, bu işlemlerin çalışma konuları ile ilgili ruhsat ve imtiyazların alınması, devri ve Türk vatandaşlığına kabul edilme gibi iş takibi için

İKİNCİ KISIM

BİRİNCİ BÖLÜM

Yargı Yerlerinde, İcra ve İflas Dairelerinde Yapılan ve Konusu Olsa veya Para ile Değerlendirilebilse Bile Maktu Ücrete Bağlı Hukuki Yardımların Ücretleri

- 1 — Görülmekte olan bir dava içinde olmamak koşulu ile ihtiyacı haciz, ihtiyati tedbir, delillerin tesbiti, icranın geri bırakılması, ödeme ve tevdi yeri belirlenmesi işleri için :
  - a) Duruşmasız ise
  - b) Duruşmalı ise

Şu kadar ki, duruşmasızlarda (250.000,—) duruşmalılarda (350.000,—) liraya kadar istenen ihtiyati haciz ve tedbirler için üçüncü kısma avukatlık ücreti uygulanır.

- 2 — Ortaklığın giderilmesi için satış memurluğunda yapılan işlerin takibi
- 3 — Ortaklığın giderilmesi ve taksim davaları için
- 4 — Vergi mahkemelerinde takip edilen dava ve işler için:
  - a) Duruşmasız ise
  - b) Duruşmalı ise

Şu kadar ki, davanın ilişkin bulunduğu vergi miktarı duruşmasızlarda (600.000,—) duruşmalılarda (900.000,—) liraya kadar olanlarda üçüncü kısma göre avukatlık ücreti uygulanır.

İKİNCİ BÖLÜM

Yargı Yerleri ile İcra ve İflas Dairelerinde Yapılan ve Konusu Olmayan veya Para ile Değerlendirilemeyen Hukuki Yardımların Ücretleri

- 1 — İcra dairelerinde yapılan takipler için
- 2 — İcra tetkik merciilerinde takip edilen işler için
- 3 — İcra tetkik merciilerinde takip edilen dava ve duruşmaları için

---

[1] Resmi Gazetenin 5.5.1989 gün ve 20159 sayılı nüshasında yayınlanarak yürürlüğe girmiştir.